

F. t. l. om friskoler og private grundskoler m. v.

narsåret 1970-71 været optaget en bevilling på 1 mill. kr. som tilskud til nedbringelse af undervisningsafgiften for undervisningspligtige elever i friskoler, private realskoler og private gymnasieskoler. De ikke-undervisningspligtige elever i disse skoler kunne hos Statens uddannelsesstøtte opnå støtte til hel eller delvis dækning af undervisningsafgiften.

Ved undervisningspligtens udvidelse i 1972 blev området for fripladstilskuddet udvidet med 2 år gange - uden at bevillingen blev forøget - og adgangen til uddannelsesstøtte blev tilsvarende indskrænket. Efter den sidste ændring af lov om statens uddannelsesstøtte, der trådte i kraft 1. august 1975, kan kun uddannelsessøgende, der er fyldt 18 år, opnå uddannelsesstøtte. Samtidig er unge på 16 og 17 år blevet inddraget under reglerne om ungdomsydelse.

Da der fortsat er et stort behov for fripladstilskuddet, har man fundet det rimeligt at optage en bestemmelse herom i lovforslaget. Under hensyn til at uddannelsesstøtten ikke længere sætter ind ved undervisningspligtens ophør, men først ved det fyldte 18. år., er fripladstilskuddets område foreslået udvidet tilsvarende, men da man har fundet det mest hensigtsmæssigt, at fripladstilskuddet ydes for et skoleår ad gangen, omfatter fripladstilskuddet ifølge lovforslaget alle elever, der ikke er fyldt 18 år ved skoleårets begyndelse. Der sker naturligvis ikke hermed nogen ændring af elevernes adgang til at opnå uddannelsesstøtte i øvrigt. Den vil i overensstemmelse med reglerne herom indtræde fra udgangen af den måned, i hvilken den pågældende er fyldt 18 år.

Bevillingen til dette tilskud, der som hidtil også bør omfatte elever under 18 år i de private gymnasieskoler og gymnasieafdeling - eleverne i grundskoleafdelingen er omfattet ifølge § 31 - vil som hidtil blive optaget på de årlige finanslove. Inden for de økonomiske muligheder herfor tilstræbes en ajourføring af bevillingens størrelse.

Fripladstilskudsordningen agtes fortsat administreret af Frie Grundskolers Fællesråd efter de retningslinier, der er fastsat af undervisningsministeren.

Til § 18.

Med denne bestemmelse søger man at imødekomme et ønske om en særlig støtteordning til kosteleverne, som gennem mange år er blevet fremst af de pågældende skoleorganisationer, der har henvist til den for efterskoleelever gældende ordning.

Spørgsmålet om en sådan støtteordning er behandlet af arbejdsgruppen vedrørende de private

skolers økonomi, der imidlertid ikke på det foreliggende grundlag har ment at kunne udforme en støtteordning. I overensstemmelse med arbejdsgruppens indstilling agter ministeriet at anmode repræsentanter for skoleorganisationerne om sammen med repræsentanter for undervisningsministeriet at foretage en vurdering af og danne sig et indtryk af forholdene for kosteleverne på friskoler, private grundskoler og private gymnasieskoler, herunder af den virksomhed, som skolen etablerer specielt for disse elever. På dette grundlag skal gruppen stille forslag om en elevstøtteordning for kosteleverne. Ved udformningen af forslag herom skal gruppen, foruden på den generelle elevstøttepolitik, have opmærksomheden henledt på ordningen vedrørende trangsbestemt opholdsafgift for elever under 18 år på statens kostskoleafdelinger og på den særlige elevstøtteordning for efterskoleelever, idet der dog alene skal kunne blive tale om trangsbestemt elevstøtte.

Med forslaget i stk. 1, 2. pkt., om, at undervisningsministeren skal godkende betalingen på kostafdelingen, medmindre denne sammen med skolen udgør en selvejende institution, vil man sikre, at støttemidlerne til eleverne på kostafdelinger anvendes til deres formål. Bestemmelsen giver undervisningsministeriet adgang til indsigt i driften af private, ikke-selvejende kostafdelinger og af selvejende kostafdelinger, der drives uden forbindelse med skolen. Er der derimod tale om en kostafdeling, der sammen med en skole indgår i en selvejende institution, hvor et eventuelt overskud tilfalder institutionen og benyttes til vedtægtsmæssige formål, har man ikke anset det for nødvendigt at betinge elevstøtte af ministeriets godkendelse af elevbetalingen.

Til kapitel 5. Hjemmeundervisning m. v.

Bestemmelserne i §§ 19 og 20 svarer til den gældende lovs §§ 13 og 14 med konsekvensændring som følge af forslaget om, at det offentlige stedlige tilsyn omfatter engelsk.

Bestemmelsen i § 21 svarer til den gældende lovs § 7, stk. 2.

Til kapitel 6. Private grundskolekursus.

I den af folketingets undervisningsudvalg den 19. maj 1976 afgivne betænkning over forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private realskoler m. v. er det anført, at ministeren over for udvalget i et samråd har oplyst, at det med ophævelsen af den (da-) gældende lovs § 3 og § 6 ikke tilsigtes i en kommende lovgivning at hindre de